

Název: **Rozbor agramatického textu podle jednotlivých jazykových rovin**

Autor: Jan Hello

Diplomová práce kolegy Jana Hello je věnována zkoumání agramatického textu na jednotlivých jazykových plánech – morfologickém, lexikologickém, syntaktickém a pragmatickém (a sémantickém). Korpus textů vytvořil autor výběrem z textů publikovaných na internetu panem Miloslavem Hebkým v roce 2005 (korpus je samostatnou přílohou diplomové práce, s. 57-61).

Na mnoha místech autor konstatuje, že má pan Hebký afázii a vzhledem k tomu se v jeho písemném projevu vyskytují agramatické jevy. Domnívám se, že korektnější by bylo, kdyby autor analýzou agramatismů zformuloval hypotézu o případném typu afázie, kterou možná pan Hebký trpí.

Autor postupuje v jednotlivých plánech metodou výčtu jednotlivých případů projevu agramatismu a na závěr každé kapitoly připojuje stručné shrnutí. Obecně proto nevzniká jasný přehled o povaze agramatismu, který je zkoumán. Ve shrnutích se sice autor snaží o obecnou charakteristiku, ale většinou se mu pouze daří vystihnout některý univerzálnější rys, ovšem bez toho, aby pod něj důsledně shromáždil jednotlivé analyzované projevy. Takto například na rovině morfologie konstatuje, že se písemný projev pana Hebkého projevuje: „(...) *paradigmatickými poruchami, neboť má v mnoha případech potíže s deklinací a konjugací, zaměňuje také prefixy a sufixy za jiné s odlišným významem atd.*“ (s. 17)

Ačkoliv je možné s autorem na mnoha místech v jeho partikulárních hodnoceních souhlasit, obecně platí i pro rovinu lexika, syntaxe a pragmatiky, co již bylo řečeno výše – autor podává výčet bez opravdové analýzy a syntézy. Uvažme například následující autorovo tvrzení: „*Autor [pan Hebký] si ve svém vědomí pravděpodobně spojil slovo „lék“ s vyřešením či odstraněním určitého problému, daný výraz se však používá pouze ve vztahu ke zdravotnímu stavu člověka či zvířat. Použil zde tedy slovo s odlišným lexikálním významem, než který dle kontextu zamýšlel vyjádřit, tzn. že slovo „LEK“ aplikoval na jiný denotát (...).*“ (s. 22) Toto tvrzení představuje etalon autorovy (Jan Hello) analytické metody. V případě syntetické metody připojím již bez komentáře autorovo tvrzení ze s. 35: „*Co se týče sumarizace lexikologie, jako první je třeba zdůraznit fakt, že se v textu výrazně projevuje idiolekt.*“

Otázky:

- 1) Mohl by autor doplnit seznam použité literatury o tituly, které by mu umožnily vztáhnout projevy agramatismu k afáziím?
- 2) Domnívám se, že analýza agramatického textu nemá mít za výsledek korektury nedostatků zmiňovaného textu. Tudiž nestačí za uvedený agramatický projev doplnit

údaj, jak vypadá gramaticky správná varianta. Mohl by autor, např. pro kapitolu věnovanou agramatismům v syntaxi, rozšířit uvedené shrnutí (s. 43) a mohl by se pokusit vytvořit hypotézu o typu afázie, kterou by měl mluvčí trpět?

Bakalářskou diplomovou práci kolegy Jana Hello hodnotím jako přijatelnou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm D.

Lukáš Zámečník